Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye – Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Belső Biztonsági Alap részét képező, a külső határok és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról

(COM(2011) 750 final – 2011/0365 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Menekültügyi és Migrációs Alap létrehozásáról

(COM(2011) 751 final – 2011/0366 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Menekültügyi és Migrációs Alapra, valamint a rendőrségi együttműködés, a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem, valamint a válságkezelés pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról

(COM(2011) 752 final – 2011/0367 (COD))

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Belső Biztonsági Alap részét képező, a rendőrségi együttműködés, a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem, valamint a válságkezelés pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról

(COM(2011) 753 final – 2011/0368 (COD))

(2012/C 299/20)

Előadó: **Luis Miguel PARIZA CASTAÑOS**

2012. február 16-án a Tanács úgy határozott, hogy az Európai Unió működéséről szóló szerződés 304. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Belső Biztonsági Alap részét képező, a külső határok és a vízumügy pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról

COM(2011) 750 final – 2011/0365 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Menekültügyi és Migrációs Alap létrehozásáról

COM(2011) 751 final – 2011/0366 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Menekültügyi és Migrációs Alapra, valamint a rendőrségi együttműködés, a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem, valamint a válságkezelés pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról

COM(2011) 752 final – 2011/0367 (COD)

Javaslat európai parlamenti és tanácsi rendeletre a Belső Biztonsági Alap részét képező, a rendőrségi együttműködés, a bűnmegelőzés és a bűnözés elleni küzdelem, valamint a válságkezelés pénzügyi támogatására szolgáló eszköz létrehozásáról

COM(2011) 753 final – 2011/0368 (COD)

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Foglalkoztatás- és szociálpolitika, uniós polgárság” szekció 2012. június 28-án elfogadta véleményét.

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2012. július 11-12-én tartott, 482. plenáris ülésén (a 2012. július 11-i ülésnapon) 133 szavazattal, 2 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. **Általános megjegyzések**

1.1 A 2014–2020-as belügyi költségvetésre vonatkozó európai bizottsági javaslatok rendkívül fontosak a szabadságon, biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség és egy nyitott, biztonságos és szolidáris Európa kialakítása szempontjából. Az EGSZB támogatja a Menekültügyi és Migrációs Alap, valamint a Belső Biztonsági Alap költségvetésének bővítését.

1.2 Az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Unió jelentős hozzáadott értéket nyújt ezekkel a politikákkal kapcsolatban, ugyanis a migrációs áramlások és a menekültügy kezelése és a biztonsági fenyegetések olyan területek, amelyeket a tagállamok önállóan nem tudnak kezelni.

1.3 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, amely szerint az áramlásokat közösen kellene kezelni, és eredménycentrikus megközelítést kellene alkalmazni, egy

magas szintű politikai párbeszéd keretében többéves programokat kidolgozva, hogy a nemzeti programok összhangban legyenek az EU politikai céljaival és prioritásaival.

1.4 Lényeges, hogy az összes finanszírozott intézkedés a politikákon (a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségre vonatkozó célokon) alapuljon, rendelkezzen európai hozzáadott értékkel, és segítse elő az EU politikai céljainak elérését.

1.5 Az EGSZB üdvözli az Európai Bizottság arra irányuló erőfeszítéseit, hogy két alap létrehozásával egyszerűsítse a pénzügyi eszközöket; az egyik ezek közül a Menekültügyi és Migrációs Alap, ([1]) a másik pedig a Belső Biztonsági Alap, ([2]) amelyeket egy a tervezésre, a tájékoztatásra, a pénzügyi kezelésre, az ellenőrzésre és az értékelésre vonatkozó számos közös szabályt tartalmazó horizontális rendelet egészít ki. ([3])

1.6 Az EGSZB támogatja a közös horizontális keretet, amely lényegesen egyszerűbb, mint a jelenlegi rendszer, rugalmasabbá teszi a pénzügyi kezelést és a végrehajtást, ezenkívül megerősíti a nyomon követés és az értékelés rendszerét.

1.7 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság javaslatát, mely szerint a pénzügyi források tagállamok közötti elosztására meg kell határozni egy alapösszeget és egy változó vagy rugalmas összeget.

1.8 Megfelelő mutatókat alkalmazva javítani kell az eredmények értékelési rendszereit, amihez finanszírozni kell a kutatóközpontok és a civil szervezetek önálló munkáját.

1.9 Az EGSZB támogatja, hogy a nemzeti programok alapja a partnerségi elv legyen, de úgy véli, hogy javítani kell az összes szereplő – a nemzeti hatóságok, regionális és helyi önkormányzatok, civil szervezetek és szociális partnerek – részvételi rendszereit. A nemzeti szabályoktól és eljárásoktól való függetlenség érdekében a rendeleteknek egyértelműen elő kell írniuk a partnerségi elv alkalmazását.

1.10 Az EGSZB, amely együttműködik a többi uniós intézménnyel a migrációs és menekültügyi politikák kidolgozásában, különösen elkötelezetten vesz részt az Európai Integrációs Fórum tevékenységeiben. Ezért hangsúlyozza a Menekültügyi és Migrációs Alapnak a bevándorlók és menekültek integrációjával kapcsolatos jelentőségét, és úgy véli, hogy az integrációs politikáknak az Európai Szociális Alap forrásaiból is részesülniük kell.

1.11 Az EGSZB azt javasolja, hogy bővítsék az „uniós intézkedések” pénzügyi forrásait, mivel ezek jelentős európai hozzáadott értéket képviselnek. Ezen intézkedésekre az alap 20 %-át kell fordítani, és az Európai Bizottságnak párbeszédet kell indítania az EGSZB-vel és az Európai Integrációs Fórummal, figyelembe véve, hogy ezzel a pénzügyi eszközzel meg kell szilárdítani a Fórum tevékenységeit, valamint támogatni kell a civil társadalom és a szociális partnerek európai hálózatait.

([1]) COM(2011) 751 final.
([2]) COM(2011) 750 final; COM(2011) 753 final.
([3]) COM(2011) 752 final.

1.12 Az EGSZB korábban javasolta, hogy nemzeti, regionális és helyi szinten hozzanak létre olyan fórumokat és platformokat, amelyekben részt vesznek a bevándorlói szervezetek és egyéb civil szervezetek. E tevékenységek működését a Menekültügyi és Migrációs Alap eszközeiből kellene finanszírozni.

1.13 Az EGSZB úgy véli, hogy az integrációs politikáknak, melyeknek elsősorban az európai polgárok, a kisebbségek és a bevándorlók társadalmi kirekesztésének csökkentését kell célozniuk, az Európai Szociális Alap forrásaiból is részesülniük kell.

1.14 Európának határozottan fel kell lépnie a bevándorló hátterű személyekkel szembeni rasszizmus és idegengyűlölet fokozódásával kapcsolatban. Az uniós intézményeknek igen aktívan kell küzdeniük az ilyen magatartásformák és ideológiák ellen.

1.15 Az emberi jogok védelmét és az Alapjogi Charta tiszteletben tartását teljes mértékben garantálni kell minden olyan tevékenység esetében, amelyet a Menekültügyi és Migrációs Alapból és a Belső Biztonsági Alapból finanszíroznak.

1.16 Az EGSZB szerint javításra szorul a szabadság és a biztonság közötti egyensúly. Az Európai Uniónak továbbra is szabad, nyitott, a jogállamiság alapján álló társadalomnak kell maradnia, és sohasem szabad feláldoznia a szabadság értékeit és az alapvető jogok védelmét.

1.17 Az EGSZB úgy véli, hogy a rendeletnek aktívabb szerepet kellene biztosítania a szervezett civil társadalom számára a belső biztonságról szóló európai stratégiában lefektetett kezdeményezések és intézkedések hatásának, hatékonyságának és hozzáadott értékének vizsgálatában.

2. **A Menekültügyi és Migrációs Alap: a civil társadalom álláspontja**

2.1 Az EGSZB-nek összességében kedvező a véleménye az Európai Bizottság által javasolt kezdeményezésekről és költségvetési tételekről, és támogatja a partnerségi elv megerősítését.

2.2 A Menekültügyi és Migrációs Alapban szereplő javaslatokat különös érdeklődéssel fogadja az EGSZB, és azt ajánlja, hogy a tanácsi tárgyalások során a tagállamok csökkentés nélkül hagyják jóvá az Európai Bizottság által javasolt összegeket, mert a menekültüggyel, a migrációval, az integrációval és az alapvető emberi jogok védelmével összefüggő területeknek rendelkezniük kell a szükséges forrásokkal, különösen a gazdasági válság idején.

2.3 Ellentétben a jelenlegi költségvetési rendszerrel, az Európai Parlament meghatározó szerephez jut, mivel társjogalkotóként demokratikus módon az összes kezdeményezést értékelni tudja, és garantálhatja az európai hozzáadott értéket.

2.4 Az EGSZB szerint az EP-nek meg kellene erősítenie a finanszírozandó politikai prioritások európai dimenzióját, nemzeti szinten is. Ezenkívül a rendeletek jóváhagyásával kapcsolatos politikai folyamat során elő kell segítenie egyrészt a szervezett civil társadalom részvételét a partnerség elve alapján és fórumok, platformok létrehozásával, másrészt független értékelések elvégzését.

2.5 Az EGSZB üdvözli a rendeletekben szereplő azon új szabályokat, amelyek megkönnyítik, hogy a civil társadalom hozzájusson a támogatásokhoz, de azt ajánlja, hogy az eljárások legyenek rugalmasabbak, hogy – az adminisztratív és pénzügyi terhek csökkentése révén – a kisebb szervezetek is részt tudjanak venni.

2.6 A civil társadalom jelentős hozzáadott értéket biztosít a szükségletek független jelentések alapján történő meghatározása, valamint tanulmányok elvégzése és a politikák értékelése terén. A civil szervezetek azok, amelyek komoly tapasztalattal és ismeretekkel rendelkeznek a helyi viszonyokról, és ezért pontosan tudják, hogyan valósulnak meg az intézkedések.

2.7 Az EGSZB úgy véli, hogy a partnerségi elv központi eleme az új pénzügyi keretnek, melynek olyan szemléletet kell biztosítania, amely az összes szereplő – a nemzeti hatóságok, regionális és helyi önkormányzatok, civil szervezetek és szociális partnerek – nagyobb fokú részvételét célozza.

2.8 A partnerségi elvet az összes szakaszban alkalmazni kell, kezdve a kidolgozástól az alkalmazáson át egészen az odaítélt pénzügyi támogatás nyomon követéséig és értékeléséig. Ennek mind a tagállamokra, mind pedig az uniós intézkedésekre vonatkoznia kellene. ([4])

2.9 Az EGSZB támogatja, hogy a pénzügyi rendelet értelmében a tagállamoknak partnerséget kell kialakítaniuk az érintett hatóságokkal és testületekkel a nemzeti programok kialakítása és végrehajtása érdekében. E hatóságok és testületek között szerepelniük kell a regionális és helyi önkormányzatoknak, a civil társadalomnak (nem kormányzati szervezeteknek, bevándorlói szervezeteknek és a szociális partnereknek) és a nemzetközi szervezeteknek (UNHCR, IOM stb.)

3. **A prioritások és a politikai párbeszéd**

3.1 Az EGSZB rámutat arra, hogy a „politikai párbeszéd" rendkívül fontos a nemzeti programok prioritásainak meghatározásához, de úgy véli, hogy e párbeszédben az Európai Bizottság és a tagállamok mellett valamennyi európai intézményi szereplőnek (EP, EGSZB és RB) is részt kell vennie.

3.2 A pénzügyi támogatások prioritásainak és céljainak meghatározása, valamint az akadályok leküzdése érdekében mind az EGSZB-nek, mind pedig az Európai Integrációs Fórumnak konkrét szerepet kellene biztosítani a politikai párbeszédben. A Fórum és az EGSZB növelheti a Menekültügyi és Migrációs Alap európai hozzáadott értékét az egyes tagállamok többéves tervezésében.

3.3 A transznacionális vagy az Európai Unió érdeklődésére különösen számot tartó intézkedések prioritásainak meghatározásával, valamint az egyedi intézkedések félidei felülvizsgálatával kapcsolatban ki kell kérni a Fórum és az EGSZB véleményét is. Az Európai Bizottságnak a szociális partnerekkel és az NGO-kkal is partnerséget kell létrehoznia az „uniós intézkedések" keretében.

3.4 Az EGSZB azt is javasolja, hogy az új pénzügyi keret biztosítsa, hogy az összes tagállam nemzeti szintű strukturált és plurális párbeszédet kezdjen a szociális partnerekkel és a nem kormányzati szervezetekkel, hogy ezek jelentős szerepet kapjanak a nemzeti prioritások meghatározása során az Európai Bizottsággal folytatott párbeszéd előtt.

4. **Tervezés és irányítás**

4.1 Az EGSZB szerint bővíteni kell az „uniós intézkedések" – azaz a kiemelt fontosságú (a jogalkotást és a politikai koordinációt támogató) politikai tevékenységekre szánt alapok – pénzügyi kapacitását, valamint azon projektekét, ahol a szervezett civil társadalom és a szociális partnerek szerephez jutnak. Ennek érdekében az EGSZB helyesli, hogy a Menekültügyi és Migrációs Alap teljes költségvetésének 20 %-ával az Európai Bizottság rendelkezzen. Ennek kezeléséhez az Európai Bizottságnak aktívabb párbeszédet kell kezdenie az EGSZB-vel, a Fórummal és a civil szervezetekkel.

4.2 Az EGSZB támogatja azt az európai bizottsági javaslatot, amelynek értelmében a nemzeti programok keretében nyújtott pénzügyi hozzájárulás fedezné egy adott projekt összes támogatható költségeinek 75 %-át, amelyek köz- vagy magánforrásokból is társfinanszírozhatók.

4.3 Azt is támogatja, hogy a hozzájárulást 90 %-ra lehessen növelni az egyes rendeletekben meghatározott stratégiai prioritások alapján, vagy *„kellően indokolt esetekben, (…) különösen, ha a projektek más módon nem végrehajthatók és a nemzeti program célja más módon nem érhető el"*. Ezzel kapcsolatban kiemelten kellene kezelni a kis NGO-k tevékenységeit és projektjeit.

4.4 Az EGSZB egyetért az egyszerűsítésre és az adminisztratív terhek csökkentésére vonatkozó céllal, valamint azzal, hogy a programok és projektek nyomon követését és értékelését nemzeti és európai szinten is kiemelten kezeljék. Feltétlenül gondoskodni kell a független és lehető legkiválóbb minőségű értékelésről, mégpedig a szervezett civil társadalom közreműködésével, melyet el kell látni a szükséges pénzügyi forrásokkal.

([4]) A Caritas Europa, a CCME, a COMECE, a Eurodiaconia, az ICMC, a JRS-Europe és a QCEA észrevételei a menekültügyi és migrációs fellépéseknek a többéves pénzügyi kereten belüli új uniós finanszírozással kapcsolatos európai bizottsági javaslatokról, elérhető az alábbi címen: http://www.caritas-europa.org/module/FileLib/MFF-Christiangroupstatement_April2012.pdf.
A civil társadalom megjegyzései és ajánlásai a migráció és a menekültügyi jövőbeli (2014-2020) uniós finanszírozásáról, az ECRE és 40 egyéb civil szervezet, 2012. március, elérhető az alábbi címen: http://www.ecre.org/index.php?option=com_downloads&id=444.

4.5 A tagállamok által előterjesztett értékelő jelentések (egy időszakos jelentés 2017-ben, egy utólagos pedig 2023-ban készül majd) alapján az Európai Bizottság jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az EGSZB-nek és az RB-nek a rendeletek alkalmazásáról és hatásairól. Az EGSZB hasznosnak tartaná, ha a civil társadalom is szerepet kapna az értékelésben, ezért azt javasolja az Európai Bizottságnak, hogy hozzon létre egy strukturált konzultációs rendszert, és hívjon össze konferenciát.

4.6 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság javaslatát, mely szerint a pénzügyi források tagállamok közötti elosztására meg kell határozni egy alapösszeget és egy változó vagy rugalmas összeget. A rugalmas összeggel kapcsolatban az EGSZB lényegesnek tartja, hogy minden tagállam az EU prioritásainak megfelelően dolgozza ki éves programját, belefoglalva a többi tagállammal folytatott együttműködést.

4.7 A Menekültügyi és Migrációs Alappal kapcsolatban az EGSZB szerint prioritásos intézkedésként – változó összegű finanszírozással – explicit módon szerepelnie kellene olyan bevándorlással és az integrációval kapcsolatos nemzeti, regionális és helyi fórumok, illetve platformok létrehozásának, amelyekben részt vesznek a civil szervezetek.

4.8 A nemzeti szintű egyensúly biztosítása érdekében annak meghatározásával kapcsolatban is nagyobb átláthatóságra van szükség, hogy az egyes specifikus célkitűzések milyen arányban részesedhetnek az alapból.

4.9 Az „uniós intézkedésekre" szánt pénzügyi forrásokat nemcsak a sürgősségi segélyre, az európai migrációs hálózatra, a technikai segítségre és meghatározott operatív feladatoknak az uniós ügynökségek általi végrehajtására kellene fordítani, hanem az Európai Integrációs Fórumnak, valamint a civil társadalom és a szociális partnerek európai hálózatainak támogatására is.

4.10 Az EGSZB nem ért egyet azzal az európai bizottsági javaslattal, amely szerint kizárólag azokat a kutatási projekteket kellene finanszírozni, amelyek a biztonsági szolgálatok és erők általi alkalmazás szempontjából „innovatívaknak" tekinthetőek. Továbbra is támogatni kell azokat a kutatási projekteket, amelyekben részt vesz a civil társadalom, a szociális partnerek és a nem kormányzati szervezetek, és értékelni kell a biztonsági és bevándorlási politikákat, valamint ezeknek az alapvető jogokra gyakorolt hatását.

5. **A Menekültügyi és Migrációs Alap kedvezményezettjei**

5.1 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottság javaslatának a kedvezményezettekre vonatkozó rugalmasságát, és hangsúlyozza, hogy biztosítani kell, hogy a finanszírozott intézkedéseket a címzettek széles csoportjára lehessen alkalmazni, és ne csak harmadik országok legálisan az EU-ban tartózkodó állampolgáraira. Erről a kérdésről részletes viták folytak az Európai Integrációs Fórumon és az EGSZB véleményeinek kidolgozása során.

5.2 Az EGSZB azt szeretné, ha a Menekültügyi és Migrációs Alap intézkedései jogállásuktól függetlenül mindenkire kiterjednének, ideértve az iratokkal nem rendelkező bevándorlókat is, ezért üdvözli az intézkedések kedvezményezetti körének bővítésére irányuló európai bizottsági javaslatot, mivel egyedül így finanszírozható azon szociális partnerek és nem kormányzati szervezetek munkája, amelyek az iratokkal nem rendelkező személyek integrációjáért tevékenykednek.

5.3 Az EGSZB viszont ellenzi az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy az integrációs intézkedések végrehajtási körébe vegyék bele azokat is, akik egy tagállam állampolgáraként migrációs háttérrel rendelkeznek, „*akiknek legalább egy szülője harmadik országbeli állampolgár*", mivel ez diszkriminatív helyzetet teremthet. A tagállamok állampolgárai ugyanis a tartózkodás és a szabad mozgás feltételeként nem vethetők alá integrációs programoknak vagy vizsgának, hiszen ez ellentétes volna az egyenlő bánásmód elvével, melyet az uniós polgárok jogállása garantál.

5.4 Az EGSZB úgy véli, hogy a Menekültügyi és Migrációs Alap a nemrégiben Európába érkezett személyek befogadására és beilleszkedésére irányuló politikák finanszírozását célzó eszköz. A bevándorló hátterű személyek leszármazottai, illetve a másik tagállamba költözött uniós polgárok társadalmi kirekesztődésének és esélytelenségének elkerülésére az EU megfelelőbb pénzügyi eszközökkel rendelkezik, ilyen például az Európai Szociális Alap.

5.5 A különösen kiszolgáltatott helyzetű személyek – mindenekelőtt a kísérő nélküli kiskorúak, a terhes nők, valamint az emberkereskedelem és a szexuális kizsákmányolás áldozatai – védelmét célzó programoknak elsőbbséget kell élvezniük a finanszírozás során.

6. **Tájékoztatás, átláthatóság és nyilvánosság**

6.1 Az EGSZB támogatja azt, hogy az új finanszírozási keretben nagyobb tájékoztatást, átláthatóságot és nyilvánosságot biztosítanak. Biztosítani kell, hogy a tagállamok és az illetékes hatóságok garantálják a nemzeti programokkal kapcsolatos információkhoz való hozzáférést (egy internetes portál létrehozásával).

6.2 Az eljárások egyszerűsítése azonban nem jelentheti azt, hogy csökken az átláthatóság. Az új keretnek növelnie kell az átláthatóságot a programok, illetve a nemzeti, regionális és helyi szinten végrehajtott fellépések megvalósításánál.

7. **Alapvető jogok**

7.1 Az EGSZB szerint a pénzügyi keretnek valamennyi intézkedés esetén fokoznia kell az emberi jogok védelmét, hiszen az Alapjogi Charta egyértelműen hatással van a belső biztonsággal, a menekültüggyel és a bevándorlással foglalkozó politikákra. Az EGSZB már kidolgozott egy saját kezdeményezésű véleményt ([5]) azzal a céllal, hogy a bevándorlási, menekültügyi, hazatérési és határellenőrzési politikákban tartsák tiszteletben az emberi jogokat.

([5]) HL C 128., 2010.5.18., 29. o.

7.2 Az EGSZB azt javasolja, hogy a Menekültügyi és Migrációs, illetve a Belső Biztonsági Alapra vonatkozó rendelkezésekben garantálják, hogy minden uniós finanszírozású intézkedésben és projektben szigorúan tiszteletben tartsák az alapvető emberi jogokat, hatékonyan védve az Alapjogi Chartában lefektetett jogokat is.

7.3 A bécsi székhelyű Alapjogi Ügynökségnek (FRA) aktív és konkrét szerepet kell játszania annak ellenőrzésében, hogy az EU által finanszírozott politikák és intézkedések tiszteletben tartják-e az alapjogokat. A nem-kormányzati szervezetek pedig fontos szerepet játszhatnak annak vizsgálatában, hogy a nemzeti, regionális és helyi intézkedések milyen hatást gyakorolnak az Alapjogi Charta alkalmazására.

7.4 Az Európai Integrációs Fórum emellett megvizsgálhatná, hogy az integrációs politikák összhangban vannak-e az alapjogok védelmével és a megkülönböztetésmentességgel.

8. **Vészhelyzetek és technikai segítségnyújtás**

8.1 Az új rendelet kiemelt figyelmet szentel a vész- és válsághelyzeteknek. Az EGSZB egyetért az Európai Bizottság javaslatával, mely szerint európai szinten rugalmas intézkedési kapacitást kell biztosítani és elegendő pénzügyi forrást kell nyújtani a vészhelyzetek kezeléséhez.

8.2 Az EGSZB támogatja azt az európai bizottsági kezdeményezést, hogy gondoskodni kell olyan forrásokról, amelyeket gyorsan mozgósítani lehet „*migrációs válságok*" esetében, illetve „*sürgős és egyedi szükségletek [kezeléséhez] vészhelyzet esetén*", valamint azt, hogy a rendelkezésre álló források keretein belül a segély elérheti a támogatható kiadások 100 %-át.

8.3 Az EGSZB ugyanakkor azt javasolja, hogy ezeket az alapokat alapvetően a humanitárius válsághelyzetek kezelésre használják, hiszen a szolidaritásnak elsősorban az érintettek védelmére és biztonságára kell irányulnia.

8.4 Azt is biztosítani kell, hogy a tagállamok és az uniós hatóságok vészhelyzetben is tartsák tiszteletben az európai jogban rögzített közös garanciákat, szabványokat és jogokat.

8.5 Az EGSZB azt is támogatja, hogy létrehozzanak egy olyan vészhelyzeti mechanizmust, amely katasztrófák, terrortámadások vagy nagyszabású internetes támadások esetén lehetővé teszi az EU számára, hogy a tagállamokkal együttműködve finanszírozni tudjon egy kezdeti gyors beavatkozást.

9. **Külső dimenzió**

9.1 Az EGSZB szerint a szóban forgó politikák külső dimenziójának biztosított új prioritás kapcsán az intézkedések finanszírozásának összhangban kell lennie az EU idevonatkozó külső és belső prioritásaival.

9.2 A politikai prioritások kialakítása és kijelölése során javítani kell a Belügyi Főigazgatóság és az Európai Külügyi Szolgálat közötti együttműködésen. Ez ugyanis elősegíti majd, hogy az új költségvetési keretben finanszírozott politikák és projektek kiegészítsék egymást, és ne legyenek ellentétesek a fejlesztési politikákkal és az EU külkapcsolataival. Az EU és a harmadik országok között kötött egyezmények segítségével javítani kell az együttműködést, de nem szabad a fejlesztési támogatást függővé tenni a visszafogadási és határellenőrzési megállapodásoktól.

9.3 Az ilyen politikák külső vetületének célja a belbiztonság javulása és a harmadik országok fejlődése kell hogy legyen. A külpolitika és a fejlesztési támogatás jelenti a legkonzekvensebb keretet a menekültügyi, migrációs és belbiztonsági politikák külső dimenziójához. ([6])

9.4 Az EGSZB azt javasolja, hogy a menekültügyi, migrációs és belbiztonsági alapok az emberi jogokkal és a jogállamiság minőségével kapcsolatos kérdések fejlesztését is szolgálják, különösen azért, hogy a harmadik országok megerősíthessék menekültügyi rendszereiket, és jobban betarthassák a nemzetközi normákat.

9.5 Figyelembe kell venni azt is, hogy az EU-val szomszédos országok nem viselhetik a területükön áthaladó személyek menekültügyi eljárásának teljes költségét. Az alapok révén az EU-nak részt kell ebben vennie.

10. **Integráció**

10.1 Az EGSZB támogatja az Európai Bizottságnak azt a javaslatát, hogy az integrációs politikák nyelvtanfolyamok, az állampolgári ismeretekről, illetve a társadalmi és polgári életben való részvételről szóló kurzusok, valamint a javakhoz és szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés révén helyi és regionális szinten valósuljanak meg, előmozdítva a kultúrák közötti párbeszédet és az egyenlő bánásmódot az árukhoz és szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén. Nagyon fontos, hogy az intézkedéseket nem kormányzati szervezetek, valamint helyi és regionális önkormányzatok koordinálják.

10.2 Az EGSZB egy korábbi saját kezdeményezésű véleményében ([7]) ugyanezt javasolta, és rendezett egy nagyszabású konferenciát Valenciában, melyen különféle helyi és regionális hatóságok, illetve számos civil szervezet vett részt. Ezt a módszert az Európai Integrációs Fórum is támogatta.

10.3 Kiemelt figyelmet kell szentelni az olyan intézkedések és projektek támogatásának, amelyek figyelembe veszik, hogy az integráció kétirányú, dinamikus társadalmi folyamat, amely a kölcsönös alkalmazkodásra épül.

([6]) Az UNHCR észrevételei a belügyek 2013 utáni uniós finanszírozásáról, 2011. június, http://www.unhcr.org/4df752779.pdf.

([7]) Lásd az EGSZB következő véleményét: HL C 318., 2011.10.29., 69–75. o.

10.4 Az EGSZB támogatja azt az európai bizottsági javaslatot, hogy az európai alapokat konkrét célokra szánják, és ne használják őket olyan nemzeti programok finanszírozására, amelyek nem kapcsolódnak európai programokhoz. ([8])

10.5 Az EGSZB azt javasolja, hogy a Menekültügyi és Migrációs Alap eszközeit ne használják olyan nemzeti programok finanszírozására, amelyek sértik az emberi jogokat vagy ellentétesek az integráció közös alapelveivel. Az EGSZB ellenzi, hogy néhány tagállam „integrációs vizsgához" köti a tartózkodási engedélyek meghosszabbítását, a családegyesítést, illetve a közjavakhoz és közszolgáltatásokhoz való hozzáférést.

10.6 Más véleményeiben ([9]) az EGSZB már rámutatott arra, hogy egyes programok finanszírozása tekintetében az Integrációs Alapnak és az Európai Szociális Alapnak jobban ki kellene egészítenie egymást.

11. **Menekültügy**

11.1 Az EGSZB egyetért a közös európai menekültügyi rendszer prioritásaival, azon belül is konkrétan azokkal a támogató intézkedésekkel, melyek a befogadás és az integráció feltételeit, illetve a menekültügyi eljárásokat hivatottak javítani, valamint a tagállamok idevonatkozó kapacitásait bővíteni.

11.2 Az EGSZB azt javasolja, hogy a források egy részét olyan projektekre és intézkedésekre használják, amelyek célja, hogy a tagállamok betartsák a nemzetközi védelemmel kapcsolatos kötelezettségeiket, és végrehajtsák az európai jogszabályokat.

11.3 Az EGSZB rendkívül fontosnak tartja, hogy finanszírozzák a tagállamok menekültügyi politikáinak értékelését, különösen amikor e politikák az eljárásoknak, illetve a menekültek és a menedékkérők védelme minőségének a javítására irányulnak.

11.4 Az EGSZB támogatja, hogy kialakítsanak egy letelepedési programot az EU-n kívülről érkező menekültek áttelepítésére és Unión belüli letelepítésére.

11.5 Az EGSZB támogatja az EU-n belüli áttelepítési programot is, és azt ajánlja, hogy támogassák pénzügyi ösztönzőkkel a programra jelentkező tagállamokat.

11.6 A máltai Európai Menekültügyi Támogató Hivatalnak (EASO) egyértelmű megbízatással kell rendelkeznie a nemzeti menekültügyi rendszerek értékelésére, illetve annak vizsgálatára, hogy ezek a rendszerek megfelelnek-e az európai és nemzetközi jogból eredő kötelezettségeknek, illetve az alapvető jogoknak. Ezt az értékelést a civil társadalom és az UNHCR részvételével kellene elvégezni.

12. **Bebocsátás**

12.1 Az EGSZB egyetért a Menekültügyi és Migrációs Alapnak azzal a megközelítésével, hogy finanszírozni lehessen „kapacitásépítő" intézkedéseket, például olyan stratégiák kidolgozását, amelyek rugalmas és átlátható bebocsátási eljárások révén ösztönzik a legális bevándorlást. Ezzel bővítjük a tagállamok kapacitásait arra, hogy kidolgozzák és értékeljék bevándorlási politikáikat.

13. **Mobilitási szövetségek**

13.1 Az EGSZB kidolgozott egy külön véleményt, ([10]) amelyben leszögezte, hogy a mobilitási és migrációs szövetségeknek négy pillérre kell támaszkodniuk: a legális bevándorlás és a mobilitás megkönnyítése és megszervezése; az illegális migráció és az emberkereskedelem megelőzése és visszaszorítása; a nemzetközi védelem előmozdítása és a menekültügyi politika külső dimenziójának erősítése és végül a migráció és a mobilitás fejlesztési hatásának maximalizálása.

14. **Hazatelepülés**

14.1 Az EGSZB szerint főként az önkéntes hazatelepülést kellene alkalmazni, és ehhez támogató rendszereket kell igénybe venni, ezért támogatja az Európai Bizottság arra irányuló javaslatát, hogy a nemzeti intézkedések tartalmazzanak támogatott, önkéntes hazatelepülésre vonatkozó programokat.

14.2 Az Alap forrásait arra kell felhasználni, hogy az önkéntes hazatelepülésnek legyenek olyan támogatási rendszerei, amelyek lehetővé teszik, hogy a hazatérés előnyös legyen mind az érintettek, mind pedig a származási ország számára.

14.3 Ha kivételesen mégis kitoloncolási eljárásra kerül sor, maradéktalanul tiszteletben kell tartani az érintettek emberi jogait, figyelembe véve az Európa Tanács ajánlásait. ([11])

14.4 Az EGSZB azonban ellenzi, hogy európai forrásokat használjanak kitoloncolási eljárások finanszírozására, ezek némelyikét ugyanis a civil társadalom az Alapjogi Chartával ellentétesnek véli.

15. **Belbiztonság és határok**

15.1 Mindenképpen támogatandó a rendőrségi együttműködés a határokon átnyúló bűnözés megelőzése, illetve a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén. Az EGSZB támogatja azokat az intézkedéseket, amelyek a biztonsági szolgálatok és az Europol munkája közötti együttműködés javítását célozzák.

([8]) Jelentés a „Belügyek uniós finanszírozásának jövője: Friss kitekintés" című konzultatív konferenciáról, melyet az Európai Bizottság Belügyi Főigazgatósága tartott 2011. április 8-án, Brüsszelben; lásd: http://ec.europa.eu/dgs/home-affairs/event/docs/mff_conference_report_11-5-2011_final_participants.doc.pdf. Ennek következtetései között szerepel az, hogy „Az uniós finanszírozást nem szabad a tagállami finanszírozás kiváltójaként tekinteni, azaz a tagállamok továbbra is felelősek azért, hogy a belpolitikákra kellő tagállami források álljanak rendelkezésre. Az EU úgy biztosíthat hozzáadott értéket, ha kiadásai tükrözik az uniós szintű prioritásokat és politikai kötelezettségvállalásokat, és támogatják az uniós belügyi vívmányok érvényesülését".

([9]) Az EGSZB véleménye: HL C 347., 2010.12.18., 19. o.

([10]) Lásd az EGSZB véleményét a következő tárgyban: „A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, a Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – A migrációval és a mobilitással kapcsolatos általános megközelítés", előadó: Luis Miguel Pariza Castaños, társelőadó: Brenda King. (HL C 191., 2012.6.29., 134. o.).

([11]) *Húsz iránymutatás a kitoloncolásra* COM(2005) 40 final.

15.2 Az EGSZB egyetért a rendőri együttműködésnek, valamint a határokon átnyúló bűnözés megelőzésének és az e bűnözés ellen folytatott küzdelemnek a javítására irányuló európai bizottsági javaslattal, különösen azokkal az intézkedésekkel, amelyek a biztonsági szolgálatok közötti, a szervezett bűnözés elleni küzdelem terén folytatott együttműködés tökéletesítésére irányulnak. Mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy erősödjön a biztonsági erők közti bizalom, a jogállamisággal kapcsolatos aspektusokkal kapcsolatban is.

15.3 Az alapokat az Európa biztonságával kapcsolatos fenyegetések és kockázatok megállapítására európai szinten alkalmazott közös módszerek minőségének és átláthatóságának javítására és tökéletesítésére kellene felhasználni, például az Europol munkájával és annak a szervezett bűnözésről szóló jelentéseivel (OCTA) kapcsolatban.

15.4 Az Európai Uniónak fokoznia kell a illegális emberkereskedelemmel és –csempészettel foglalkozó bűnszervezetek elleni küzdelmet, tekintetbe véve azt a körülményt, hogy a Földközi-tenger térségében és Kelet-Európában a határok különösen nagy nyomásnak vannak kitéve.

15.5 Az EGSZB támogatja, hogy a Belső Biztonsági Alap segítse a tagállamokat a határellenőrzésekben, hogy azok hatékonyabbak legyenek, figyelembe véve, hogy a határellenőrzés közszolgálatnak minősül, de úgy véli, hogy ez a fajta együttműködés – ideértve a Frontex által koordinált fellépéseket is – átlátható kell hogy legyen, és összhangban kell lennie Schengeni Határ-ellenőrzési Kódexszel és az Alapjogi Chartával.

15.6 Az EGSZB is egyetért azzal, hogy segíteni kell a tagállamoknak a schengeni vívmányok jobb átültetésében, ideértve a vízumrendszert és egy integrált határkezelési rendszer beindítását. Elengedhetetlen, hogy valamennyi tagállam egységesen alkalmazza a közös határ-ellenőrzési normákat, és tiszteletben tartsa az alapvető jogokat és a személyek szabad mozgásának elvét.

15.7 Az EGSZB megítélése szerint az európai belső biztonsági ügynökségek – különösen az Europol, az Eurojust, a Frontex stb. – részére elkülönített költségvetési keret meghatározásával összefüggésben az ügynökségek tevékenységeit az Európai Parlament általi alaposabb demokratikus felügyeletnek kellene alávetni. Különösen azokra a tényezőkre vonatkozik ez, amelyek jelentős problémákat jelenthetnek az Alapjogi Chartával kapcsolatban; ilyenek például az ügynökségek nemzeti szintű operatív hatáskörei, a személyes adatok cseréje és felhasználása, a nemzeti és harmadik országokbeli hatóságokkal kicserélt információk minősége és a kockázatelemzések objektivitása.

15.8 Nyilvános vitát kell kezdeni a civil társadalom képviselőivel a hozzáadott értékről, a költségvetési hatásról és az EUROSUR rendszerrel (az európai határőrizeti rendszer) összefüggésben az alapvető jogok védelméről. Lényeges, hogy egy ilyen fontos politikai kezdeményezéssel kapcsolatban teljes átláthatóság és jogbiztonság legyen mind a célok, mind az alkalmazási kör tekintetében.

15.9 Az EGSZB arra kéri az Európai Parlamentet, hogy különleges figyelmet fordítson az EUROSUR működésének arányosságára és arra, hogy e rendszer hogyan járul hozzá az emberi jogok védelméhez a földközi-tengeri térség határfelügyeletével kapcsolatban, figyelembe véve, hogy a határőrök elsődleges kötelezettsége az, hogy megmentsék a veszélybe került embereket.

15.10 Az EGSZB azt ajánlja, hogy valamennyi javasolt intézkedésről – és különösen azokról, amelyeknek ilyen jelentős költségvetési vonzatuk van – folytassanak demokratikus és átlátható vitát, az arányosság elvét és az alapvető jogokat szem előtt tartva.

16. **Összeurópai informatikai rendszerek (VIS, SIS, Eurodac)**

16.1 Az EGSZB szerint az Európai Parlamentnek elemzést kellene végeznie a már létező összeurópai informatikai rendszerek (Schengeni Információs Rendszer (SIS), Vízuminformációs Rendszer (VIS) és Eurodac) szükségességéről, arányosságáról és hatékonyságáról, illetve a bevezetés alatt álló rendszerekről is (SIS II).

16.2 Ennek az értékelésnek meg kell előznie azt a határozatot, amely olyan új rendszerek finanszírozásáról szól, mint az *intelligens határokról* szóló európai bizottsági közleményben javasoltak, különös tekintettel a kilépési/belépési regisztrációs rendszerre (SRES) és regisztráltutas-programra, amelyeket az Európai Bizottság 2012-ben kíván ismertetni.

16.3 Az EGSZB hangsúlyozza az IT-rendszerek üzemeltetési igazgatását végző, új tallinni székhelyű ügynökség felelősségét, amelynek igen nagy jelentősége van a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térség szempontjából, mivel az összes már létező és később létrehozandó rendszert koordinálni fogja. Az ügynökséget az Európai Parlamentnek demokratikus módon alaposabban meg kellene vizsgálnia, különösen a tekintetben, hogy az ügynökség intézkedései összeegyeztethetőek-e az adatvédelem elveivel, hogyan érvényesül a magánélet védelme és a célkorlátozás elve (*purpose limitation principle*) az adatok felhasználása során, valamint kibővíthetőek-e a jelenlegi hatáskörök oly módon, hogy a későbbiekben a jövőbeli informatikai rendszerek kialakítását és összehangolását is magukban foglalják.

Kelt Brüsszelben, 2012. július 11-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke

Staffan NILSSON